

Sygn. akt III KZ 54/22

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie **M. D. i in.**

oskarżonych o czyn z art. 212 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 15 grudnia 2022 r. z urzędu kwestii właściwości

w związku z zażaleniem oskarżyciela prywatnego J. Ż.

na zarządzenie sędziego Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 14 czerwca 2022 r., sygn. akt II AKo 51/22

o odmowie przyjęcia wniosku oskarżyciela prywatnego J. Ż.

o wznowienie postępowania toczącego się przed

Sądem Okręgowym w Krakowie w przedmiocie zasadności zarządzenia Sędziego

Sądu Rejonowego w Wieliczce

z dnia 21 grudnia 2021 r. o odmowie przyjęcia zażalenia oskarżyciela prywatnego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wieliczce z dnia 18 listopada 2021 r.,

sygn. akt II K 616/21 o umorzeniu postępowania

na podstawie art. 35 § 1 k.p.k.

postanowił

**stwierdzić swoją niewłaściwość i przekazać zażalenie do
rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 14 czerwca 2022 r., sygn. akt II AKo 51/22, sędzia Sądu Apelacyjnego w Krakowie, na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosku oskarżyciela

prywatnego o wznowienie postępowania, toczącego się przed Sądem Okręgowym w Krakowie w przedmiocie zasadności zarządzenia Sędziego Sądu Rejonowego w Wieliczce z dnia 21 grudnia 2021 r. o odmowie przyjęcia zażalenia oskarżyciela prywatnego na postanowienie Sądu Rejonowego w Wieliczce z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt II K 616/21, stwierdzając, iż postępowanie w tym przedmiocie „ma charakter incydentalny i nie dotyczy kwestii ustalenia odpowiedzialności karnej”.

Od powyższego zarządzenia oskarżyciel prywatny J. Ż. wniósł zażalenie, które zostało przekazane do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie. Sąd ten jednak postanowieniem z dnia 7 października 2022 r., II AKz 476/22, stwierdził swą niewłaściwość do rozpoznania zażalenia i przekazał je do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. sąd bada z urzędu swoją właściwość, a w razie stwierdzenia niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi. Po przeprowadzaniu w tej materii stosownej analizy Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie jest właściwy do rozpoznania ww. zażalenia. W pełnym zakresie podzielił tutaj pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III KZ 46/21, z dnia 24 listopada 2021 r., sygn. akt V KZ 51/21, z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt II KZ 53/21.

Zgodnie z tym poglądem, Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, zakończonego prawomocnym wyrokiem sądu okręgowego, wydane przez prezesa (przewodniczącego wydziału/upoważnionego sędziego) sądu apelacyjnego w trybie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. Uzasadniając ów pogląd wskazuje się (zob. zwłaszcza uzasadnienie postanowienia z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III KZ 46/21), że skoro sąd apelacyjny jest właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie tego sądu o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności (art. 545 § 3 k.p.k.), to tym bardziej w zakresie jego kognicji mieści się rozpoznanie zażalenia na zarządzenie prezesa (przewodniczącego wydziału/upoważnionego

sędziego) sądu apelacyjnego, wydane w trybie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.

W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III KZ 46/21, zasadnie podniesiono również, że wskazanej wyżej wykładni nie sprzeciwia się wynikający z art. 545 § 1 k.p.k. nakaz odpowiedniego stosowania w postępowaniu wznowieniowym przepisu art. 530 § 2 k.p.k. W ostatnio powołanej regulacji Sąd Najwyższy został wymieniony jako sąd kasacyjny, do którego wyłącznej właściwości należy m.in. kwestia ostatecznego rozstrzygnięcia o dopuszczalności kasacji. Zasadność przyjęcia przez prawodawcę takiego rozwiązania nie może przy tym wywoływać wątpliwości. Oczywiście jest bowiem, że nie można byłoby zaakceptować sytuacji, w której to sąd odwoławczy, od którego orzeczenia przysługuje ww. środek zaskarżenia, mógłby własną decyzją ostatecznie „blokować” możliwość przedstawienia tego środka do rozpoznania Sądowi Najwyższemu. W wypadku wznowienia postępowania stan rzeczy przedstawia się jednak diametralnie odmiennie. Sądami „wznowieniowymi” są jednak zarówno Sądy Okręgowe, jak i Sądy Apelacyjne oraz Sąd Najwyższy (art. 544 § 1 i 2 k.p.k.), a wniosek o wznowienie postępowania składa się nie do sądu, którego orzeczenia wniosek dotyczy, ale do sądu wyższego rzędu (za wyjątkiem sytuacji, gdy wniosek o wznowienie postępowania dotyczy postępowania zakończonego orzeczeniem Sądu Najwyższego). Oznacza to, że w postępowaniu wznowieniowym, z uwagi na jego specyfikę, obawa wspomnianego wyżej „blokowania” nie zachodzi.

Przywołane wyżej stanowisko, co oczywiste, dotyczy również rozpoznawania zażaleń na zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosków o wznowienie postępowania dotyczących postępowań zwieńczonych inną niż prawomocny wyrok decyzją procesową wydaną w Sądzie Okręgowym.

Zasadność tego stanowiska została ostatnio potwierdzona w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2022 r., sygn. akt I KZP 8/22.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy uznał, że właściwym do rozpoznania zażalenia na zarządzenie sędziego Sądu Apelacyjnego w Krakowie, odmawiające przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania w opisaney wyżej sprawie jest Sąd

Apelacyjny, a nie Sąd Najwyższy i stwierdzając swą niewłaściwość, przekazał zażalenie do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[as]

l.n